

iznajdba učenosti je plinova razsvetljava, (saj tega nihče ni tajil!), ki res (tega še dozdej vedel nisem) razsvetljuje »temote starodavnih časov« — menda še srednjega veka! — ter gori v čast in slavo mestnim očetom. Dobro si napredoval dragi Johann; sedaj že hvališ iznajdbe učenosti, a leta 1890. si tarnjal nad železnico, ki je vendar kot najdba učenosti tudi vredna spoštovanja, ako morda tudi škoduje kmetškemu stanu, kakor si prebrisano trdil v svoji knjižnici str. 5. od 8. vrste naprej! Seveda, seveda, da je le v čast mestnim očetom, koja gre našemu Johannu nad vse. Pa zastoj mi zatrjuješ, da ni tudi žalosti zaradi razsvetljave. Sam sem slišal na lastna ušesa čestokrat, ko sem došel v mesto, pritožbe iz ust majhnih trgovcev in majhnih obrtnikov; da se zraven niso držali presladko, no to mi bodeš pa vendar verjel, saj ti pravim, da sem videl na lastne oči.

Pod števil. 2. razlaga nam slovenski pisatelj, kaj pomenijo besede »Ornig Kai« na oni tabli, katero smo gledali s tolikim zanimanjem, odkar nam je »Slov. Gosp.« pripovedoval šaljivo in čudno prigodbico o njej. Hvala ti za tvoj nauk! Le obesi to razpravo tudi pod ono zloglasno tablo, vsaj bodo vedeli vsi slovenski kmetje, čemu je. No, pa da veš dragi Janko, jaz sem se že prej dal poučiti o teh besedah in zvedel, da se ceste ob rekah imenujejo tudi v Gradcu in po drugih mestih »Quai«. Ker so »bogati« Nemci taki reveži s svojo blaženo nemščino, morali so si sposoditi to tujko »Quai« in ji obleči domačo obleko ter zapisati »kai«. A nemške besede niso našli za to cesto. Siromaki! da jim niti pruski privandraci niso mogli pomagati!

Dovolj sedaj še jedno vprašanje. Ali je to tudi modro, da v svoji jezi niti ne pogledaš podpisov ter z vsemi dopisi kriviš pokojnega Lukca? Ali nisi videl, da je bil drug pisatelj in ne »Klukec«, kakor imenuješ in ljubko nazivlješ mojega tovariša?! Sedaj se hvali Wessenjak, koliko — namreč 12.000 gl. so zaslužili delavci ptujske okolice, in da jih nihče ni priganjal k delu ob nedeljah in »k onečasenju naše svete vere«. Ali mar misliš, ti predraga nam duša, da s temi 12.000 pokriješ pohujšanje, koje so dajali nedeljski delavci kmetom iz okolice? In če bi zaslužili 12 milijonov, to vse še ne reče, da ni bilo pohujšanja. Po vrh pa ti lahko še enkrat zatrjujem, da tega zaslužka res niso privoščili slovenskim delavcem, kajti posvetovali so se mestni očetje, odkod dobiti nemških ljudij, da bode razsvetljava do pičice nemška; a, mi slo. ni slo, zakaj, ker so nemški delavci — To ni laž, ne predrznost, ne obrekovanje, to je gola resnica. Nikakor nočem ugovarjati, da bi ne imel g. Ornig nobenih zaslug, sosebno kar se tiče nemštva, a to županu gotovo ni v čast, ne v zaslugu, da ni prepovedal hlapčevskega dela na javnih ulicah vsaj v Marijin praznik predpoldan (8. decembra). In lahko ti povem, čislani prijatelj, da je prav ta greh bil sploh kriv onega celega dopisa, ki je tebe tako razvnel.

Le beri tudi Ti, razgovorni Janez, božje zapovedi! Ne bode Ti škodovalo, ako se učiš: »Spoštuj očeta in mater!« Ti pa zaničuješ svojo majko Slavo in višje ceniš brezsrčne tuje ter hodiš s sladkimi besedami kot agitator med slovenskimi poljanci in je hočeš spraviti v sužnost Nemčurjev in Bismarkovih čestilcev! Da, da, le tudi Ti spoštuj svojega bližnjega, kakor samega sebe in ne raznašaj doseadanega slov. okr. zastopa, ki ima gotovo tudi svoje vrline!! Kaj pa hočeš s posojilnico?! Le počasi prijatelj in odgovori raje: Ali mar ti v svojem gospodarstvu še nikoli nisi imel težav z malopridnimi hlapci ali brezvestnimi delavci? Ali bi bilo pravično, ko bi sedaj kedo krivil Tebe, da si Ti vsega kriv, če tudi odženeš hlapca in opominjaš delavce? Prav tako je pri naši posojilnici. Ali so jo mar Nemci ali mestni očetje rešili iz težke borbe? Ka-h? Ali si morda Ti, dragi Wessenjak staknil, kaj je bilo treba popraviti, Ti morda zopet vse uredil in po-

ravnal, da posluje posojilnica redno in brez škode dalje, kakor prej, tako slej?! Ne! Bil je mož, Slovenec, naš velezaslužni gosp. dr. Jurtéla, kateremu jermenov odvezati od nog še Ti niti vreden nisi. On, Slovenec, je vse uredil, vse poravnal in ugodno rešil težavno stvar.

Konečno kličeš: »Proč s prejšnimi in volimo si nove može!« zraven pa nam priporočaš može in gospode pristnega (!) plemena in starega nemčurskega mišljenja. Prav imaš, »šli bomo k volitvi, a stali tudi na svojih nogah« in ne na tistih, koje nam ponudiš Ti, na novo oživljeni agitator »devetnajstega stoletja. Kar se tiče nemških kupcev in trgovcev pa:

Že vemo, kako je,
da vsi nas skubite,
zato pa kmetške zadruge
osnujmo kmalu si za-se,
okolu Ptuja krog in krog!
A v to pomozi ljubi Bog!

K sklepu še jedno. Če nakaniš zopet izdati kaki preroški list ali preroško knjigo, uči se prej slovnice ali pa si svojim spisom priskrbi boljšega botra! Sicer bi Te lahko razun mene še kak slovniciar »Irknil« po Tvoji glavi . . . Pa brez zamere!

Tvoj Brinov Nace.

Iz Kozjega. (Občinske volitve.) Čez par tednov stopili bodo volilci trga Kozje in okoličani na volišče, da si izvolijo novi občinski zastop. Kajpada se že na celi črti na volitve pripravljajo, posebno kozjanski posili Nemci pridno stikajo svoje glave po vseh kotih, kjer bi le kaj zvohal za svojega komandanta. Sorojaki, tudi mi ne bodimo leni in malomarni, ampak krepko na delo. Zdaj je prišel čas, da na volišču odgovorimo na vsa ona sramotna izzivanja zadnjega časa od strani naših nasprotnikov, da odgovorimo i na oni žaljivi čin, katerega so celo zmernejši nasprotniki obsojali, namreč strelbo pri slovesu enega moža, kateri je za narodno reč med nami neizmerno veliko storil. Dve stranki si bosta stali pri prihodnjih volitvah nasproti. Tu dobri kristjani, tam zasmehovalci vsega božjega, tu cesarju zvesti Slovenci, tamkaj prusaski nemčurji. Verno ljudstvo kozjansko se bo pri volitvi gotovo lahko odločilo, koga naj voli, kdo mu je pravi prijatelj — zatorej pozor in na delo!

Od Sv. Lovrenca na dravskem polju. Dragi »Slov. Gospodar«! Čudno novico si nam prinesel pred kratkim iz Pragerskega. Pa res, tako tedaj se že ravna z nami na naših domačih tleh. Prav po vrabčevski predrznosti se nam že od vseh strani vsiluje potujčevanje. Kdo je pa tega kriv? Nihče drugi več, kakor mi sami in naša zaspanost. Kjer počivata roka in motika, tam se plevel lahko in brezskrbno, lepo in bogato razvija. Ne manjka nam sicer sposobnih mož, ki so vneti za dom in narod, a ta duh počiva nerazvit globoko v prsih. Omenjena objava o ustanovitvi Südmarke na Pragerskem pa je storila kri nekoliko bolj tekočo. Gospod dopisnik ni zastoj potipal na duševne živce poljanskih bratov, kajti misel za ustanovitev družbe sv. Cirila in Metoda jih je že v tem kratkem času vzdramila precejšno krdelce iz narodnega spanja. Pač najboljši dokaz, da tukaj ne manjka družega, ko pouka in zavednosti, dobre volje in zmožnosti je dovolj.

Drugo znamenje, da se naši može začno gibati, je namenjena ustanovitev kmetške zadruge. Živijo! Tudi to pomeni napredek. S tem, ko se zdaj pitajo brezvestni židovi, mogoče je mnogo, mnogo dobrega storiti. Kar ima zdaj kmet — trpin, da proda, zapeljati mora v mesto in tam za smešno ceno prodati, kar pa potrebuje on, treba mu je plačati z dragim denarjem. Da bi zadruga ne obstala in v vsakem obziru vsepno delovala, ni dvomiti. Če se ta misel vresniči, tedaj je tudi upati, da se postaja Sternthal kdaj razširi za promet blaga. Le v slogi je moč in složno se doseže mnogo, dočim pozameznik opeša in obupa.

Možje, združite se, stopite rama k rami, borite se za vaše narodne pravice in povspešujte svoj gospodarstveni blagostan. »Ne stori naj samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan«, je zlati rek in ta naj bode vselej vaše geslo. Vsi oni, ki imate priložnost »nevedne poučiti«, ste prošeni storiti, kolikor mogoče, vaš trud bo rodil stoteren sad in zajamčena vam je hvaležnost naroda. Sveta brata Ciril in Metod, bodita nam vsem v pomoč!

Iz ptujskega okraja. (Volitve.) Glejte ga no, sem vskliknil, ko sem stopil v obč. pisarno. Ako mu desetkrat spodleti, bo najstokrat zopet prišel. Tako ravna Johann Wessenjak v Slomi. Celo breme njegovih volilskih oklicev za nemškutarske kandidate je priromalo v našo obč. pisarno, a hvalevredni g. predstojnik Turkuš jih je vrgel na pravo mesto. Kaj hoče pravzaprav Wessenjak? Vsiljuje se zdaj tu, zdaj tam, da bi postal poslanec, okrajni zastopnik in Bog vedi kaj še vse. Toda vselej se mu stol spodmakne. Sedaj bi rad kar naenkrat celi okr. zastop predručal in mu stvaril nemčursko lice. Sedajnemu narodnemu okr. zastopu očita vse mogoče, da bi ga spravil pri volilcih ob nezaupanje. Tudi Šikolska steza ga v oči bode; pravi, da so jo vselaj obljubili, pa je niso naredili. To je grda neresnica. Prošnja se je mnogokrat ponavljala za ovo stezo, ko je bil še okr. zastop v nemčurskih rokah, toda brez vsakega uspeha. A slovenski okr. zastop nam podeljuje vendar podporo, tako da je obč. steza od Šikol čez Sesterže tako gladka ali še bolj, kakor je bila okrajna steza od Majšperga proti Rogatcu (v Stoperčki grabi), ko je bila še pod nemčurskim pokroviteljstvom. Ako še pa Šikolska steza do sedaj ni bila sprejeta v okrajno, imamo vendar veliko več zaupanja do slovenskih narodnih mož, da jo bodo sprejeli, kakor pa do taci, ki nas le ob volitvah vabijo z vsemi obljubami, pozneje pa pozabijo na nas. Mi smo še od prej siti nemčurskega jarma, sedaj ga ne maramo več.

Wessenjak se tudi huduje, zakaj se skoraj v vsaki številki »Slov. Gosp.« piše, da naj nihče pri nemških prodajalcih ne kupuje. Nato odgovarjamo: Zoper poštene Nemce ne izpregovori »Slov. Gospodar« žal besede, le takšne biča, kateri se nam ob času volitev dobrikajo, potem pa nam hočejo odvzeti še zadnjo trohico narodnih pravic in zvrniti vsako denarno breme na nas kmete, le takšne napada »Slov. Gosp.« in jih bo, dokler se ne bodo spametovali.

Volilci, Vi pa se ne dajte zmotiti s takimi trditvami, stojte zvesto za našo pošteno slovensko in kmetško stvar, ne pa za stvar, ki jo vodijo ptujski meščani. Ti pa, dragi mi Wessenjak, ostani miren v svoji Slomi in vtikaj se v reči, za katere nisi sposoben.

Razne stvari.

(Mil. knez in škof) so hodili v torek s svojim vl. g. tajnikom čestitat mariborskemu županu Aleksandru Nagyju prigodom njegovega odlikovanja s Franc - Jožefovim redom.

(Imenovanja.) Računski oficijal pri nadodišču v Gradcu, g. Matej Trobec, je imenovan računskim revidentom, A. Flick oficijalom, H. Rainer asistentom in A. Wratschko praktikantom.

(V Hajdini pri Ptuj) so bile duhovne vaje od 18. do 26. februarija. Udeležili so se jih skoraj vsi farani, kar priča 2300 obhajancev. Bog naj poplača ves trud čč. gg. lazaristoma iz Celja in Maribora in vsem gg. spovednikom.

(Konjiški notarijat.) Notarskim namestnikom v Konjicah po pokojnem c. kr. notarju Karolu Kumerju imenovala je c. kr. okrožna sodnija v Celju g. dr. Josipa Barleta, notarskega namestnika v Slov. Bistrici.

(Zavžitno društvo v Marnbergu) bo v kratkem času odprlo svojo prodajalnico.

Govori se po trgu, da se g. Čobarju že hlače tresejo, kajti kavo bojda že ceneje prodaja. Kolika dobrota je pač to za marnberski okraj! Skoraj bodo vsi trgovci znižali svoje cene. Komu gre ta zasluga, da se bo ceneje živelo? Samo in edino »Zavžitnemu društvu!»

(Napetneži govorijo), da bodo nemščino s tem rešili, da k protestantski veri pristopijo. Toda vsakdo ve: Smet ostane smet, naj leži tu ali tam.

(Delavci na noge!) V mnogih krajih se še za uboge delavce nič ni storilo. Treba je, da se združimo in s skupnimi močmi napredujemo. Delavska društva na krščanski podlagi moramo imeti! Socijalni demokrati služijo judom, pomoči od njih pa nimajo pričakovati. Na Muti nad Marenbergom je začel nek delavec v mokraško kaso plačevati, da bi pozneje dobival podporo. Ko pa zbolil, nič ne dobi. Zato noče več biti mokrač.

(Velika potreba) je, da se v Mariboru ustanovi magacin ali skladišče za razno blago, da ga dobijo konsumna društva, ki se vstanovijo v Dravski dolini po Slovenskih goricah in v okolici. Mariborski Slovenci se bodo morali o tej stvari resno posvetovati ter storiti potrebne korake. Naj napreduje zadržna organizacija!

(Razglednice Slomšekove,) koje izdaja mariborska ženska podružnica družbe svet. Cirila in Metoda, naročajo se lahko v naši tiskarni. Prodajalci dobijo stotino za 4 gld., posamezni komad pa stane 5 kr.

(Tiskovna pomota) se nam je vrnila v zadnjo številko. Stalo je, da je za jahalnico, telovadnico in drsalnišče v Gradcu bilo zadnje leto primankljaja 365.5 gld. V resnici ga je bilo 3653 gld.

(Izveske v Mariboru.) Z veseljem smo v zadnji dobi opazovali, da se v našem mestu množijo dvojezične izveske. Mariborčanki je ta prikazen seveda zmešala žolč, in ona je dotičnim lastnikom izvesk zagrozila ter nekako izrekla, da nji bode skrb, odpraviti sramotne napise. In res, kmalu na to je izginila dvojezična tabla neke šivilje na stolnem trgu in nekega peka v Melji. Slovenci, zapomnite si omahljivce!

(Shod spodnještajarskega učiteljstva) se bo vršil v četrtek, dne 9. sušca t. l. ob 11 uri v Celju, na katerega so povabljeni tudi vsi naši deželno- in državnozbornski poslanci. Obravnavalo se bo o večjih učiteljskih plačah, o podržavljenju šole in učiteljstva, o disciplinarnem zakonu, o tajnej kvalifikaciji in o stalnem nameščenju c. kr. okrajnih šolskih nadzornikov.

(O graškem poštnem ravnateljstvu) dobivamo pritožbe, da razpošilja na vse rejene poštne urade samo nemške razpise, tudi če so razglašeni za občinske. Zdi se nam, da je začel že delovati drugi ravnatelj. Slovenci bodo morali htevaty posebno poštno ravnateljstvo za vse slovenske pokrajine, da se s tem rešimo nemške vsiljivosti.

(Šmarje pri Jelšah.) Cesar je potrdil izvolitev dr. Georga načelnikom in Franca Ferlinca predsednikovim namestnikom okraj. zastopa šmarskega.

(Iz Majšperga.) Volitev občinskega odbora v Majšpergu se je izvršila brez male izjeme povoljno. Voliti se je moralo 18 odbornikov. Ti so si izvolili jednoglasno iz svoje srede poštenega, narodnega in krščanskega moža Janeza Turkuša že petokrat za predstojnika. Za svetovalce so bili izvoljeni Janez Korže, Sagadin Anton in Zdravko Sagadin, ki so bili vsi že tudi dosedaj svetovalci.

(Iz Gornjegograda) nam pišejo: V naši narodni čitalnici se z veseljem čita tudi nemška, židovsko-liberalna »Neue Freie Presse«. Ali iz rodoljubja, ali zavoljo šegretavah inseratov, ne vemo. V kratkem bodo pri nas občinske volitve. Že sedaj se zbirajo sovražne čete.

(Smrt.) V Ptujju je umrl dne 28. febr. t. l. odvetnik dr. Jakob Ploj. Bil je vedno vrl narodnjak ter je tudi svoje otroke vzgojil v odločno narodnem duhu. Blag mu spomin!

(Čč. gg. kateketom!) Katekeze, katere je spisal dekan J. Kragelj v Tolminu in katere omenja in priporoča »Voditelj« (II. letnik štev. I. stran 94) se ne dobivajo pri pisatelju samem. Prvi zvezek prodaja knjigotržec Wokulat v Gorici po 15 kr.; drugi zvezek pa Gašpar Likar, knjigotržec v Gorici, semeniške ulice, po 68 kr. Pripomnimo še, da sta te katekeze jako laskavo ocenila »Domin Svet« in o. Stanislav Škrabec v Cvetju!

(Učiteljsko gibanje.) Iz Vitanja nam pišejo: Zastran učiteljske plače je tukajšnji krajni šolski svet v seji dne 27. februvarija t. l. sklenil soglasno: 1. Z ozirom na vedno rastočo draginjo in gledé stanovskih potrebščin gospodov učiteljev; 2. z ozirom na vbožstvo kmetskega stanu, ki vedno bolj propada; prosí krajni šolski svet: visoki deželni zbor naj sklene, da se učiteljske plače zvišajo tako, da ne bodo pri tem z novimi bremení prizadeti najnižji in srednji stanovi našega prebivalstva. Trdno pa pričakujemo, da se bodo gospodje ljudski učitelji na vso moč prizadevali, da se naši otroci poučujejo in izreajo v šoli na podlagi materinega jezika v verskem duhu.

(Mihael Lendorfer.) 20. februvarija t. l. je umrl v Vitanji najstarejši mož te župnije, Mihael Lendorfer, bivši kovač na tamošnjih fužinah. Rojen v Puzarnici na Koroskem 23. septembra 1802, je bil toraj v 97. letu svoje starosti. Dasiravno vedno vesel, je živel čedno pobožno. Ves sključen hodil je, dokler mu je bilo le mogoče, vsak dan k sv. maši in pristopal pogostoma k sv. zakramentom. Bog mu daj večni mir!

(Domače starinoslovje.) Znani zgodovinar, č. g. M. Slekovec, je dobil od preč. kn. šk. ordinarijata lavantinskega naloga, da natančno opiše v starinoslovskem in umetnostnem oziru vse zvonove lavantinske škofije. Pomagalo mu bo pet sodelavcev. Delo bi se naj izvršilo v petih letih in se izda v posebni knjigi v slovenskem jeziku. — V kratkem se nameravajo fotografovati vse cerkve lavantinske škofije in fotografije se shranijo v kn. šk. muzeju.

(V Lehnu) pri sv. Lovrencu nad Mariborom je dne 23. svečana po noči pogorelo hišno poslopje župana gospoda Kavčiča.

(Zmaga v ptujjskem okraju.) Zaman je strašil gsp. Strašil iz Brega po dravskem polju, zaman je hvalil v imenu veliko vojvode Johann Wessenjakoviča Slomi plinovo vojsko v Ptujju, ki je baje tako »velik« in »močnejši« od vsake druge vojske, da ni treba več tičati v vojski. Zaman so se ptujjski kmeti kot kmetski prijatelji ter vojskarski prijatelji odzvali. Vse je bilo zaman, vojska se niso dali zmotiti, vojska svojih narodnih vestí ter svojih pritislu Ptujčanov zmagala. Brezdvomno bodo tudi občine v okolici korist in slovenskemu imenu v čast!

(Iz kozjanskega okraja.) Planinska pošta je vendar dobila dvojezični pečat po posredovanju poslanca vit. Berksa, kateremu so v ta poštni delokrog spadajoče občine izročile prošnje. Tržka občina se je baje močno upirala dvojezičnemu pečatu, kar pa ni čuda, ker ima za občinskega predstojnika bivšega uda celjske Čitalnice. Vendar doseglja ni ničesar. Nedavno je bila Prevorska občina v vašem listu pohvaljena radi slov. uradovanja. A zdaj, kam jadra? Novoizvoljeni mladi občinski predstojnik naj ne podere, kar so razumni in zavedni možje vpeljali. Naj se ne posvetuje izven domače občine, katera ima dovolj modrih mož. Videli smo namreč nedavno neki nemški dopis na sosedno občino. Menda je bila to pomota, kar se v prihodnje gotovo ne bo več zgodilo.

(Mlad puščavnik) izpod Ojstroveca pri Sv. Urbanu nam piše, da je s svojim rešpetljivom videl pri Sv. Urbanu čudne reči. Zunaj na neki hiši je videl nemški napis Johann Marinitzsch, v hiši pa »Grazer Tagblatt«, na drugi hiši je videl Wessiak, v hiši pa »Tages-

pošto«, in ljudje so neki nosili na pošto razglednice z napisom: Gruss aus St. Urban bei Pettau, Steiermark. O Sv. Urban, si ti še narodno zaspan!

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Janez Ivanc, kapelan v Lučah, je prestavljen v Vuzenico. Č. g. Matija Zemljč, dosedaj kapelan v Vuzenici, je stopil zaradi bolezní v začasni pokoj.

Iz drugih krajev.

(Papež nevarno zboleli.) Sv. Oče papež Leon XIII. so precej nevarno oboleli. Že veliko let imajo v drobavini tvor, toda dosedaj jih ni zelo nadlegoval. V ponedeljek pa so se prehladili, mrzlíca jih je napadla in morali so se vleči. Bolezen je tako napredovala, da so si morali dati izrezati tvor. Izrez se je posrečil. Toda zdravnika se vendar le bojita za sv. Očeta, ker so že stari, in se je še treba bati pljučnice. Vročine imajo ne navadno, želje po jedilih nobene. Sv. Oče sami že mislijo na smrt. Duhovniku, ki pri njih čuje, so rekli: »Ali se ne spominjate nekega prerokovanja, da je to leto leto moje smrti!« Bog krepí našega sv. Očeta v vseh slučajih, ki mu je določila božja previdnost.

(Zadržno gibanje.) V Sinčivasi na Koroskem se je ustanovila gospodarska zadržna, ki si bo postavila tudi lastno zadržno skladišče. Navdušenje je med kmeti veliko.

(Vkanila se je!) Ruski list »Krim« piše, da se je v neki krimski vasi pred 40 leti sedemnajstletno dekle omožilo s 60. letnim starcem v nadi, da bo kmalu umrl in ji zapustil vse premoženje, ki ni bilo majhno. Nedavno pa je ta žena umrla v 57. letu svoje starosti ter zapustila 100letnega vdovca in petero otrok.

(Herbert Bismark), sin rajnega nemškega kancelarja Bismarka, je nedavno v pruski zbornici jako vroče zagovarjal zvezo Avstrije z Nemčijo. Sedaj se govori, da nameravajo Herberta poslati kot nemškega poslanika na Dunaj, in z onim govorom si je le hotel ogladiti pot. Ta bi bila lepa! Herbert bi potem s Schönererjem roka v roki lahko pripravljaval Avstrijo za prusko pokrajino. Avstrijski Slovani, ki so zvesti svojemu cesarju, bi odločno ugovarjali proti takem poslaniku.

Društvene zadeve.

(Vabilo.) K odboruvi seji družbe duhovnikov Lavantinske škofije dne 7. marcija (v torek) ob 11. uri predpoldnem uljudno vabi veleč. gg. odbornike predsedništvo.

(Odbor kat. tiskovnega društva v Mariboru) ima v pondeljek 6. sušca t. l. svojo sejo v stanovanju preč. g. preč. g.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Sv. Ana na Krembergu 6 gld. 14 kr., Sv. Jurij pod Taborom 67 gld., Podgorje 5 gld. 70 kr., Zagorje 10 gld., Podsreda 6 gld., Sv. Vid pri Panini 13 gld., Sv. Jurij v Slov. goricah 19 gld., Sv. Bolfauk pri Bišu 18 gld., Sv. Lenart v Slov. gor. 5 gld., Dobrna 9 gld., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 5 gld. 47 kr., Kamca 14 gld., Planina, trg 4 gld., Negova 5 gld., Loče 25 gld., Sv. Martin pri Vurbergu 10 gld., Artiče 4 gld., Skomre 9 gld. 74 kr., Vransko 150 gld.

(Za dijaški dom) v Celju je gsp. Mih. Jezovšek, c. kr. notar na Vranskem, daroval 20 kron.

(Sv. Marjeta niže Ptujja.) V nedeljo 19. febr. je imelo »Bralno društvo pri Sveti Marjeti niže Ptujja« dobro obiskan občni zbor, pri katerem je veleč. gsp. župnik govoril o umni sadjereji. Navzoči so zanimivo predavanje poslušali zelo pazljivo in občno odobravanje je pričalo, da je govornik samo po sebi suhoparno snov vrlo dobro pogodil.

(Gasilno društvo Hrastje in Mota) je po občnem zboru dne 19. svečana prišlo popolnoma v naše narodne roke in sicer se je odbor sestavil tako-le: g. Fr. Misja, veleposestnik na Moti kot načelnik; g. Mat. Kolar, veleposestnika sin kot namestnik; g. Jož. Kosi, kov. na Moti kot blagajnik; g. Fr. Košar, posestnik na Moti kot vodja plezalcev; g. Al.

Kolar, veleposestnik in obč. predstojnik v Hrastju kot brizgalni vodja; g. Jak. Misja, veleposestnik in parni vodja na Moti kot rednik; g. Iv. Dervarič, posestnik na Moti kot orožni vodja. Kakor že imena kažejo, je gotovo, da se bo vse, kar je našemu narodu nasprotnega, odstranilo in bo društvo v bodoče zopet stavljeno si nalogo zvesto izpolnjevalo; torej z združenimi močmi in edinstvo naprej, v to nam pomози Bog in sv. Florijan!

(Letopis slovenskih posojilnic) za l. 1897. je ravnokar izdala »Zveza slovenskih posojilnic« v Celju. V uvodu omenja že tudi posojilnice, ki so se ustanovile l. 1898. Na Kranjskem se je v preteklem letu število posojilnic pomnožilo za 9, na Primorskem za 8, na Koroškem 1. Slovenskih posojilnic, ki so član »Zaveze slov. posojilnic« v Celju, je na Koroškem 19, na Kranjskem 24, na Primorskem 10, na Štajerskem 28, skupaj 70. Slovenskih posojilnic, ki niso član »Zveze« je na Kranjskem 39, na Primorskem 6, na Štajerskem 3. Vseh slovenskih posojilnic je 129.

(Ustanovni shod) delavskega podpornega društva v Celju v Laporju povodom ustanovitve podružnice obnesel se je prav pohvalno. Občinstva zbralo se je na stotine ne le samo iz domače, ampak tudi iz sosednih župnij. Gospodje govorniki niso mogli rešiti svoje naloge, kakor bi radi, ker je bil prekratek čas, vendar so navzoči z navdušenostjo sledili govoru č. g. J. Kržišnika iz Teharjev o delavskem stanu sploh. Jako zanimiv in velevažen je bil govor g. dr. Karlovška iz Celja o narodno gospodarskem vprašanju s posebnim ozirom na kmetijske zadruge. Bog daj mnogo sadu iz tega plodonosnega semena. Omeniti dolžnost nam je tudi jedrnatih zahvale g. Mlakerja, ki je izvoljen predsednikom podružnice, kakor tudi navdušljivega govora g. Novaka iz Slov. Bistrice. Bog daj nam doživeti še mnogo takih srečnih uric. Novi podružnici pa želimo, naj lepo prospera ter se procveta zavednim Laporčanom kakor tudi celemu slovenskemu narodu v ponos.

(Komorni večer.) Vabilo na komorni večer učiteljev »Glasbene Matice« v Ljubljani gg. Prochazka, J. Wendral-a in Junek-a s prijaznim sodelovanjem gg. dr. P. Drachslar-ja in P. Lozarja, katerega priredi »Narodna čitalnica v Celju« v nedeljo, dne 5. marca 1899 točno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma«.

(Sv. Lovrenc nad Mariborom.) V nedeljo 5. svečana je imelo tukajšnje kmečko bralno društvo lepo veselico. Razven domačinov se je veselice udeležilo tudi lepo število gostov; posebno so nas razveselili gostje iz Smolnika, in iz Remsnika, ki se niso ustrašili daljne in slabe poti in ki so s tem pokazali, da so narodni slovenski kmetje. Slava vam, na svidenje drugokrat!

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so poslali: Tušakovi otroci pri Sv. Antonu v Slov. gor. 1 gl., Josip Vodošek, kapelan v Rajhenburgu, nabral na gostiji Cerjakove Jerče v Meršivih Loščah 7 gl. 50 kr. Podružnica v Ljutomeru iz nabiralnika pri g. Sršenu 2 gl. 80 kr. Sl. Posojilnica v Gornji Radgoni 5 gl. Ormoška moška podružnica iz nabiralnika pri g. S. Kandriču 2 gl.

(„Dirkalsko društvo“ v Ljutomeru) je zborovalo dne 26. februarja. Vdeležba konjerejcev je bila obilna. Iz poročila predsednikovega posnamemo, da je društvo pridelilo lani in predlani na svojem licenciranem dirkališču na Cveni štiri konjske dirke, pri katerih je razdelilo tekmovalcem na darilih leta 1897 1500 kron, in leta 1898 blizo 2000 kron; vrh tega še so se kot častna darila porazdelila tri dirkalska dvokolesa (Gyg) in četvero dirkalskih konjskih vpreg, skupno v vrednosti 700 kron. Ti dve leti si je društvo tudi nabavilo lastno tribino in uto za goste in več dirkalskih oblek. Od strani načelnstva se je zagotovilo, da se bosta tudi letos pridelili dve konjski dirki, pri katerih se bo razdelilo okoli 2000 kron na darilih. Ljutomerski konji so v teh dveh letih zdatno zboljšali svoje rekorde: Za »Dragico«, ki je

tudi z vspehom dirjala lansko leto pri jubilejski konjski dirki v Žalcu in dobila mnogo prvih daril na Cvenu, v Mariboru, Gradcu, je zabilen rekord: 1 min. 44 sek. na kilometer. Ali ni to veliko za kobilo, ki se se ob enem plemeni. Za vse te vspehe pa imamo izključno zahvaliti dosedajnega predsednika g. Jožefa Murso, veleposestnika in lastnika tovarne za cementno blago na Krapju, ki je ob enem sam umen konjerejec, dokaz, da je lani prodal v svojem žrebitišču izrejenega, res krasnega žrebca za dvanajststo goldinarjev. Kaj ne, lep denar za enega samega konja? Občni zbor, oziroma novi odbor dirkalskega društva, je tudi tokrat izvolil enoglasno predsednikom g. Jožefa Murso, podpredsednikom g. Iv. Kukovca, lastnika parnega mlina, blagajnikom g. M. Zemljiča, veletržca, tajnikom g. Al. Paulina, okr. živinozdravnika, odbornikom gg. dr. Ant. Mihaliča, Fr. Puconjo, Al. Rajha, Al. Kardinarja, Ant. Slaviča. Ta imena nam jamčijo za nadaljnji dober provspah tega društva.

(Od Sv. Ane na Krembergu) nam pišejo: Dne 5. svečana t. l. so obhajali dosluženi vojaki pri gostilničarju g. Senekoviču veselico, na katero so po nepotrebnem vabili tudi z nemškimi besedilom.

(Slovenska Matica.) Vabilo na 66. odborovo sejo »Slovenske Matice«, v sredo, dne 8. sušca 1899. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. V s p o r e d: Naznanila predsedništva. Odobrenje zapisnika o 65. odborovi seji. Poročilo književnega odseka. Poročilo tajnikovo. Slučajnosti. Predsednik: Fr. Levce.

(„Podpornemu društvu“) za slovenske visokošolce na Dunaju darovali so poslednji čas sledeči p. n. gospodje: Prem. knez in škof lavantinski dr. Mih. Napotnik (ustanovnik in društveni častni član), kakor vsako leto tudi letos 20 kron, veleč. g. Anton pl. Sušič, c. in kr. polkovnik v Celji 30 kron; sl. posojilnica 30 kron. Po deset kron so darovali gospodje: dr. Fr. Jurtela dež. posl. in odvetnik v Ptuj, dr. J. Povšič, dr. Ivan Rudolf, odvetnik itd. v Konjicah, Anton Svetina, c. kr. notar v Pliberku. Po dve kroni so darovali: vlč. g. Leop. Vozlič, kaplan v Radgoni, Egidij Tux, c. kr. poštar v Ljubnem. Vsem blagim darovalcem bodi najiskrenejša hvala! Ker je to društvo v tekočem šolskem letu podpiralo že 64 revnih dijakov na dunajskih visokih šolah ter je v ta namen v 4 mesecih razdelilo 1293 kron in ker je letos beda slov. dijakov na Dunaju posebno velika, prosi odbor vse slov. rodoljube najiskreneje, da blagovolé pošljati darov za to potrebno društvo veleč. g. Franc Jančar-ju, pap. čast. kamorniku itd. na Dunaju I. Singerstrasse 7.

(„Naši straži“) so doposlali: Jernej Voh, nadžupnik v Konjicah 10 K., L. Herg, stolni dekan v Mariboru 10 K., J. Zmave v Marnbergu 2 K., Hecl A. v Marnbergu 1 K., Kocbek M., notar v Marnbergu 2 K., Tušakovi otroci pri Sv. Antonu v Slov. goricah 2 K., Jožef Sinko, župnik pri Sv. Bolniku v Slov. goricah 2 K., Ivan Reich, nadučitelj pri Sv. Bolniku v Slov. goricah 1 K., Franc Kocuvan, nadučitelj v pok. v Slov. goricah 1 K., Fan. Kocuvanova, c. kr. poš. v Slov. goricah 1 K., Ant. Horvatova pri Sv. Vrbanu v Slov. goricah 1 K., Davo Muršec, trgovec pri Sv. Bolniku v Slov. goricah 1 K., Fran Roškar, posestnik v Bišu v Slov. gor. 1 K., Karbov sorodnik z Dunaja 5 K. po častitem gospodu Jožefu Cerjaku, vikarju v Mariboru, Ljutomerčani: gg. dr. Ant. Mihalič 4 K., Vil. Schneider 2 K., F. Čeh 2 K., Ivan Karba 2 K., Anton Božič 2 K., Josip Mursa 2 K., Roman Fekonja 2 K., T. Pušenjak 2 K., I. Rabenstein 2 K., A. Pavlin 2 K., I. Brunčič 1 K., Alojz Vršič 2 K., Bog. Fekonja 2 K., J. Ivanjšie 2 K., F. Seršen 2 K., P. Gala 1 K., B. Čakra 2 K. Darovi: Cezanjevčani in Ljutomerčani pri bralnem društvu 14 K.; neimenovan v Gornjemgradu 4 K.; vesela družba v narodni hiši Repičevi pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. 8 K. z geslom: Bratje Slovenci, kjer koli živite, k naši vsi straži takoj pristopite! Bo-

disi kmet ali učen gospod, vsak naj podpira ob mejah naš rod!

Družba sv. Mohorja v lavantinski škofiji leta 1898.

Konečno si še oglejmo posamezne župnije, katere sem razvrstil po dekanijah v abecednem redu, kakor so razstavljene tudi v družbinem »Kolodarju«.

Dekanija Bistrica Slovenska: Bistrica Slov. 211 (+7), Črešnjevec 83 (—29), Tinje 76 (+13), Sveti Venčesl 44 (—9), Sveti Martin na Pohorju 42 (—6), Makole E15 (+32), Poljčane 120 (+9), Laporje 168 (+16), Gornja Poljskava 100 (+18), Spodnja Poljskava 67 (+12), Studenice 88 (+15), Majsberg 92 (+11).

Bekanija Braslovče: Braslovče 256 (+93), Sveti Pavel v Savinjski dolini 216 (+48), Št. Andraž 112 (+5), Sv. Jurij ob Taboru 143 (+15), Vransko 151 (+33), Gomiljsko 102 (+41), Sv. Martin na Paki 156 (+14), Marija Reka 31 (+8).

Dekanija Celje: Celje 400 (—20), Žalec 229 (+2), Griže 130 (—8), Teharje 177 (+28), Sv. Peter v Savinjski dolini 90 (—7), Polzela 134 (+43), Galicija 105 (+35), Gotovlje 52 (—5).

Dekanija Dravsko polje: Hoče 176 (+38), Slivnica 240 (+28), Cirkovce 165 (—3), Št. Janž 80 (—14), Sveti Lovrenc 109 (+32), Fram 98 (—2), Črnagora pri Ptuj 139 (+4).

Dekanija Gornjigrad: Gornjigrad 161 (+6), Novaštifta 43 (—3), Šmartno 55 (.), Rečica 205 (+49), Sveti Francišek na Stražah 103 (+17), Mozirje 136 (+12), Šmihelj 59 (+13), Marija Nazaret 60 (—5), Luče 94 (.), Ljubno 152 (+13), Solčava 167 (+75).

Dekanija Jarenina: Jarenina 285 (+93), Sv. Ilj v Slov. goricah 167 (±9), Sv. Jakob v Slov. goricah 160 (+61), Sveti Jurij pri Pesnici 43 (+5), Svičina 49 (+6), Spodnja Sv. Kungota 48 (+34).

Dekanija Konjice: Konjice 188 (+13), Prihova 100 (.), Žiče 38 (+6), Zreče 118 (+13), Skomre 46 (+22), Stranice 35 (—2), Loče 161 (+11), Čadram 106 (—30), Sv. Jernej 56 (+3), Kebej 37 (+2), Sv. Kunigunda 78 (+2), Špitalič 11 (+4).

Dekanija Kozje: Kozje 141 (+20), Zagorje 31 (+1), Planina 42 (+5), Polje 64 (+12), Buče 87 (+27), Olimlje 63 (—3), Podčetrtek 72 (+3), Prevorje 63 (+1), Sv. Vid pri Planini 66 (+5), Podšreda 79 (+9), Piljštanj 148 (—18), Sv. Peter pod Svet. gorami 123 (+20), Dobje 70 (+43).

Dekanija Laško: Laško 236 (+46), Sv. Miklavž 135 (+5), Sv. Jedert 77 (+16), Sv. Lenart 40 (—12), Sv. Marijeta 38 (.), Trbovlje 358 (+31), Dol 136 (+19), Sveti Rupert nad Laškom 123 (+19), Loka pri Zidanem mostu 90 (+8), Jurjevklöster 41 (—6), Širje 47 (—6), Razbor 48 (+1).

Dekanija Št. Lenart v Slov. goricah: Sv. Lenart 137 (—31), Sveta Ana na Krembergu 138 (+17), Sv. Benedikt v Slov. goricah 180 (+44), Sv. Jurij v Slov. goric. 202 (+8), Negova 105 (+25), Sveta Trojica v Slov. gor. 153 (+12), Sv. Rupert v Slov. gor. 185 (.), Sv. Bolfank v Slov. gor. 107 (+2), Marija Snežna na Velki 58 (+3).

Dekanija Ljutomer: Ljutomer 492 (+8), Sv. Peter pri Radgoni 400 (+13), Sv. Križ pri Ljutomeru 231 (+4), Sv. Jurij na Ščavnici 267 (+31), Kapela 299 (+52), Sv. Anton v Slov. gor. 181 (+36), Mala nedelja 134 (+19), Veržej 42 (—1).

Dekanija Maribor levi drav. breg: Maribor (stolna fara) 95 (+16), Predmestna fara 153 (+10), Duhovščina 107 (.), Sv. Peter pri Mariboru 97 (—16), Sv. Marijeta pri Mariboru 125 (+3), Kamnica 120 (.), Sv. Barbara pri Vurbergu 76 (.), Sv. Martin pri Vurbergu 80 (+11), Sveti Križ 84 (+3), Selnica pri Dravi 60 (+3), Gornja sv. Kungota 70 (+10).

Dekanija Maribor na desnem dravskem bregu: Sveta Magdalena v Mariboru 144 (+ 19), Ruše 161 (+ 1), Dev. Marija v Puščavi 132 (+ 1), Sv. Lovrenc v Puščavi 110 (- 8), Lembah 44 (- 6).

Dekanija Marenberg: Marenberg 27 (- 9), Muta 77 (+ 17), Sv. Jernej v Radvanju 11 (+ 3), Pernice 35 (+ 15), Sobota 1 (- 1).

Dekanija Novacerkev: Novacerkev 138 (+ 25), Vojnik 206 (+ 67), Vitanje 71 (- 2), Črešnjice 59 (- 4), Frankolovo 33 (- 4), Dobrna 93 (+ 5), Šmartin v Rožni dol 110 (+ 4), Sv. Jošt 22 (+ 5).

Dekanija Ptuj: Ptujška nadžupnija 82 (+ 21), Sv. Peter in Pavel v Ptuj 420 (+ 11), Sv. Marko 157 (+ 48), Sv. Marjeta 178 (42), Sv. Lovrenc v Slov. gor. 159 (- 15), Sv. Urban 172 (+ 16), Sv. Andraž 127 (- 5), Hajdin 125 (+ 19), Vurberg 85 (- 1), Polensak 52 (- 20).

Dekanija Rogatec: Rogatec 91 (- 9), Žetale 112 (- 2), Sv. Florijan 44 (+ 25), Stopce 62 (+ 7), Sv. Križ tik Slatine 138 (- 15), Kostrivnica 66 (.), Sveta Ema 63 (- 9), Sv. Peter na Medved. selu 64 (+ 2), Sv. Rok 10 (- 4).

Dekanija Šaleška dolina: Škale 132 (- 11), Belevode 16 (- 2), Sv. Mihel pri Šoštanju 150 (- 22), Sv. Ilj pri Gradiču 80 (+ 6), Sv. Martin pri Velenju 104 (+ 1), Št. Janž na Peči 86 (+ 31), Zgornja Ponikva 36 (+ 3), Zavodnje 50 (+ 12).

Dekanija Šmarje pri Jelšah: Šmarje pri Jelšah 150 (+ 34), Št. Jurij ob južni žel. 305 (+ 47), Ponikva 158 (+ 13), Sladkagora 78 (- 5), Dramlje 101 (+ 1), Slivnica 70 (- 14), Zibika 54 (+ 9), Sveti Štefan 100 (.), Žusem 50 (- 6), Sv. Vid 43 (- 22), Kalobje 25 (- 12).

Dekanija Starigrad pri Slov. Gradcu: Stari trg 111 (- 1), Sile 13 (+ 3), Šmartin pri Slov. Gradcu 110 (+ 30), Slov. Gradec 31 (+ 1), Pameče 39 (+ 7), Podgorje 59 (- 21), Razbor 55 (+ 10), Sv. Vid nad Valdekom 59 (+ 30), Sv. Ilj pod Turjakom 75 (+ 7), Sveti Miklavž 39 (+ 2), Dolič 49 (+ 19), Št. Janž 40 (- 8), Št. Peter 21 (- 8).

Dekanija Velika Nedelja: Sv. Tomaž 211 (+ 11), Ormož 149 (- 10), Središče 175 (.), Sv. Miklavž 161 (+ 9), Velika Nedelja 130 (+ 14), Svetinja 125 (- 21), Sv. Bolfenk 76 (+ 7), Sv. Lenart 52 (- 9).

Dekanija Videm: Videm 118 (+ 18), Artiče 66 (+ 7), Zdole 60 (- 5), Rajhenburg 209 (- 17), Brežice 234 (+ 43), Dobova 123 (+ 26), Sevnica 191 (+ 10), Pišce 177 (+ 59), Bizeljsko 142 (+ 32), Koprivna 88 (+ 20), Sromlje 59 (+ 6), Kapelje 53 (- 2), Zabukovje 51 (+ 19).

Dekanija Vuzenica: Vuzenica 32 (- 9), Trbonje 23 (.), Sv. Primož 13 (- 3), Ribnica 150 (- 11), Vuhred 22 (.), Sv. Anton 30 (.).

Dekanija Zavrč: Zavrč 127 (- 12), Sv. Barbara pri Borlu 129 (- 31), Leskovec 67 (- 21), Sv. Trojica 156 (+ 14), Sveti Vid niže Ptuj 106 (+ 2).

Ako primerjamo število Mohorjanov iz l. 1898 z onim l. 1897, vidimo, da je napredovalo v preteklem letu 142 župnij, dočim v l. 1897 le 52; najbolj so napredovale v preteklem letu župnije Jarenina (ta župnija je napredovala tudi v letu 1897 najbolj) in Braslovče, vsaka za 93 udov; pohvaliti moramo tudi še Solčavo (+ 75), Vojnik (+ 67), Pišce (+ 59) in Kapelo (52). Nazadovale je v preteklem letu 62 župnij, najbolj Sveta Marjeta v ptujski dekaniji za 42 udov, nadalje Sv. Barbara pri Borlu (- 31), Čadram (- 30) in Črešnjevec (- 29). V l. 1897 pa je nazadovale 153 župnij. Jednakih je ostalo v preteklem letu 15 župnij, v l. 1897 pa 14.

Iz tega vidimo torej, da je v preteklem letu naša skofija v obče zelo napredovala; na tem potu naj vztraja tudi letos, zlasti naj se potrudijo one župnije, katere so lani nazadovale. Vsak Mohorjan naj stori svojo

dolžnost, njegov trud gotovo ne bode zastonj. «Družba sv. Mohorja» mora biti Slovencem največji ponos. Bog in narod!

Gospodarske stvari.

Kmetijske zadrage.

(Iz Žalca.)

Častitim čitateljem je iz dosedanjega znano, da je popolnoma varno biti ud zadrage in da ima kmetovalec od zadrage le dobiček. Marsikateri pa si bode mislil, ako postanem ud zadrage, bodem navezan na njo za vse čase življenja. Temu pa ni tako, le poslušajmo § 6. zadrughih pravil, ki se glasi: «Vsak ud ima pravico, z odpovedjo naznaniti svoj izstop iz zadrage. Izstop je le mogoč koncem opravnega leta, ako se je vsaj šest mesecev poprej prijavil.»

To je jasno dovolj. Vsakateri ud kmetijske zadrage sme izstopiti, kadar mu drago. Vendar mora vsaj 6 mesecev pred koncem leta naznaniti svoj izstop, torej pred 1. julijem dotičnega leta, in ne gre, da bi se za vsakega uda posebej delal račun. Kdor pa je odpovedal zadrughost pred 1. julijem, je ob novem letu prost in ni več vezan ud zadrage biti. Toda prepričan sem, da kdor je enkrat ud zadrage, ta ne bode nikdar izstopil.

Tudi za iste, kateri se v drugi kraj priselijo, je preskrbljeno, tudi ti lahko izstopijo kot udi zadrage, kajti § 7. se takole glasi: «Vsak ud, kateri odda svoje, v okraju te zadrage ležeče posestvo (§ 3.) in se iz zadrughnega okrožja preseli v kak drug okraj, more vsak čas naznaniti tudi svoj izstop iz zadrage h koncu opravnega leta.» V tem paragrafu se vidi, da ima ud kmetijske zadrage popolno prostost, da neha biti ud zadrage, ako se drugam preseli, in ni se treba bati, da bode imel radi tega še pozneje kake sitnosti. Kdor se misli izseliti in noče več ostati ud zadrage, treba mu je načelnstvu samo naznaniti, in koncem leta neha biti ud zadrage.

Ravno tako pa ima tudi zadruga pravico, da kakemu članu odpove zadrughno pravico, in to je popolnoma opravičeno. Le vzemimo na pr.: Neki ud zadrage bi zadrugo opravljal, o njej slabo govoril, nji škodoval rekoč: «saj sem ud zadrage, vem, kako se tam godi, jaz lahko to govorim.» No, takega uda zadruga izbacne in mu zadrughnost odpove, in to zato, da nemore več škodovati zadrugi in njenim članom. Saj tudi postava pohujšljivega človeka zapre zato, da ga izbacne izmed človeške družbe, da ji škodovati ne more. Ravno radi tega, da nima zadruga radi enega samega malomarnega uda škode, je v zadrughnih pravilih § 8., kateri se glasi: «Razven uzrokov, navedenih v postavi za zadrugo, sme se še izključiti ud zadrage na predlog predstojništva, nadzorništva ali na zahtevo petine vseh udov iz zadrage in sicer: 1) zaradi kakega s koristjo zadrage ne strinjajočega se dejanja; 2) radi neizpolnjevanja ali kršenja pravil in drugih pogodb, katere je ud z zadrugo sklenil; 3) radi nezmožnosti plačila ali nezmožnosti v oskrbovanji svojega premoženja. Izključba se izvrši po sklepu glavne skupščine ob koncu opravnega leta.» Sklep, s katerim se je izključil ud te zadrage, se mora temu takoj naznaniti s priporočenim pismom. Od časa, ko se je to naznanilo odposlalo, neha biti dotičnik ud zadrage, in nima do te nobenih pravic, razven do svojih opravnih deležev.»

Kaj ne, kako modro je v tem paragrafu preskrbljeno za čast in dobro ime zadrage in njenih članov. Le pomislimo. Ako bi kakšni ud zadrage začel krasti, ali bi bil oderuh, goljuf, sploh da bi škodoval imenu zadrage, ali da bi recimo zadrugo na škodo drugih članov izkoriščal, da bi delal zato, ker je ud zadrage, postavno prepovedane reči, da bi ne izpolnjeval pogodb z zadrugo sklenjenih, ali da bi prišel vsled lastne malo-

marnosti na kant, da bi prišel pod kuratorja ali bi znorel itd., bi-li taki človek ne škodoval zadrugi in njenim poštenim članom? Gotovo da, in tukaj je preskrbljeno, da se taki član takoj odpravi od zadrage, da ji ne more več škodovati, in da si obdrži zadruga med svetom dobro ime. Udje kmetijske zadrage morajo biti sami pošteni in samo pravični, dobri ljudje, potem bode imela zadruga ugled in veljavo pa zaupanje med svetom.

Da pa zamore ud zadrage svojo pravico do zadrage vsaki čas tudi drugemu prepustiti, tudi zato je preskrbljeno v pravilih zadrage. Le poslušajmo! § 8. pravil se glasi: «Vsak ud sme o poljubnem času opravnega leta svoje deležno imetje s pismenim sporazumljenjem brez pogajanja z zadrugo drugemu prepustiti in s tem iz zadrage izstopiti, ako predstojništvo v zmislu §§ 3. in 4. teh pravil sprejme prevzemnika kot uda mesto prejšnjega deležnika.» Kaj ne, da je to pametno in dobro preskrbljeno. Postavim: Oče je ud zadrage, on pa odda svoje posestvo svojemu sinu in gre v počitek. On nima sedaj več koristi od zadrage, ker nebode več kupoval, ne prodajal za potrebo poljedelstva. V tem slučaju naznanita pismeno ali ustmeno predstojništvo zadrage, to bode mesto njega sprejelo njegovega sina kot uda, ako je drugače pošten in zanesljiv človek, in tako stopi sedaj sin v vse pravice do zadrage, kakor jih je poprej užival oče. Ravno tako se lahko zgodi, ako proda ud zadrage svoje posestvo drugemu. Tudi v tem slučaju je potreba samo naznaniti zadrughnemu predstojništvo spremembo posestnika, in ako je sicer pošten, bode sprejet in stopi v vse pravice svojega prednika.

Iz teh paragrafov je razvidno, kako pre-mišljeno in vsestransko dobro so napravljena pravila zadrage, in da sme vsaki brez pomisleka pristopiti kot ud zadrage, ker ima od iste pričakovati le koristi in dobička, in ker ni nikakor vezan ostati ud zadrage, ako mu ne ugaja. Ivan Kač.

☛ Danešnji list obsega 10 strani. ☚

Loterijne številke.

Trst 25. febr. 1899: 59, 22, 50, 83, 7
Linc » » » 6, 89, 55, 43, 26

Izjava!

Jaz podpisani Janez Škerbec, veleposesnik v Gorjanah, izjavim, da sem gospoda Janeza Pečnika s popolnoma neresničnimi trditvami in brez vsega vzroka razžalil. Jaz ga prosim za odpuščanje radi tega postopanja in se zavežem vse narastle stroške v kazenski zadevi poplačati.

V Gorjanah, dne 16. svečana 1809.

Janez Škerbec m. p.

Prosim, da se mi pošlje Wertheimov šivilni stroj, enak poslanemu novembra preteč. leta. Upam, da bode tako izvršten stroj, kakor prejšnji.

Schönwerth, Češko, jan. 1899.

Avguštin Schwarz, nadučitelj.

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pismeno naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo 15. maja tega leta; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po 15. maju objavili v „Slov. Gosp.“) 1-3

Balna svila meter po 45 kr.

do 14 gl. 65 kr., kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gl. 65 kr. — v najnovosegnejših tkaninah, barvah in vzorcih. — Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Henneberg-ove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.